

PALOMA FERNÁNDEZ NOGUEIRA

SE NON SE PARALISAN AS OBRAS PERDEREMOS O RIO PARA SEMPRE

Nas terras do Úmia afectadas polo encoro en construción hai o convencemento de que FENOSA sempre estivo detrás, até a concesión a Cortizo das dúas centrais hidroeléctricas en outubro do 98, da que se pensa que é unha empresa interposta. Pouco antes, en xuño, molesta pola má prensa por causa deste asunto, FENOSA decidía retirar-se facendo-o público nun comunicado. As obras comezaron en abril do ano pasado, e continúan a ritmo lento, ao parecer debido ás dificultades co terreo. Mentres, a súa paralización está pendente dun fio, a causa das numerosas irregularidades, a falta de xustificación deste encoro, e a amiaza para a vila de Caldas dun potencial derrubamento. De todo isto falamos con Paloma Fernández, membro da Coordinadora anti-encoro de Caldas, Cuntis e Moraña.

Como xurdiu a oposición ao encoro?

O proxecto ven de hai anos, e os nosos vellos sempre dixeron que FENOSA estaba detrás dunha presa nesta zona. Cando vimos o proxecto decatámonos de que falaba de Puebla de Guzmán e do río Guadiana, e tamén nos chamou a atención o inventario faunístico... Creou-se a coordinadora e presentamos 3400 alegacións, porque non só imos perder a Fervenza (polas turbinas, unha ao pé da presa e outra 400 m máis abaixo, e polas liñas de alta tensión), amiaza-se totalmente o futuro: Caldas é unha vila termal, con dous balnearios, que non casan para nada co encoro... temos unha ribeira do río preciosa que é un atractivo turístico enorme, o xardín..., é por aí por onde hai que buscar emprego e a mellora da economía. Pola contra, a presa non aporta nada.

A sentenza do TSXG dá-vos a razón, pero non vos satisfai?

Para nós non é de recibo a reposta do tribunal, totalmente insensíbel ás cuestións sociais e ambientais. Resolven que o que procede é unha indemnización aos propietarios dos terreos... é o resto da poboación?. Nós perdemos o río para sempre, e iso quén o indemniza?

Presentamos recurso contra a declaración de utilidade pública, a urxente ocupación das fincas e outras irregularidades na trinitación. A falla de auga no Salnés era mentira e o encoro non serve para evitar as enchentas. A sentenza da-nos a razón en todo, pero acaban dicindo que xa é tarde para parar as obras. Nós entendemos que non, porque o 99% das fincas están intactas, nen siquiera se produxo a ocupación, e solicitamos unha aclaración en tal sentido. Tamén imos pedir a execución parcial da sentenza, que paren as obras, e recurrir ante o Supremo.

Son moitos os informes contrarios ao encoro?

Desde un informe sobre o gravísimo impacto para a fauna e a flora (de Marco González, profesor de Bioloxía da Universidade de Santiago), o de Díaz Fierros e Álvarez Tenjo, dicindo que no Salnés non hai esa escasez de auga, e que o deseño do encoro non é para abastecimento de auga, varios informes de expertos sobre o mexilón de río (a madreperla de río) unha especie protexida que o estudo ambiental falso non pudo detectar e que desaparecerá coa construción do encoro, e os dous informes da Universidade de Vigo que din que ese

terreo non aguanta, pode que en cinco ou dez anos non suceda nada, pero que se non se toman medidas a presa non aguanta vinte anos...

Descalificaron gratuitamente o primeiro informe da U. de Vigo, pero ante o segundo, xa oficial da Escola Técnica Superior de Enxeñeiros Industriais e de Minas, non contestaron. Temos que recorrer ao valedor do pobo, e por el sabemos que a Xunta dispón dun informe do 87, que di que "o terreo presenta permeabilidade, que debe ser obxecto de vixilancia posterior dos afloramentos e definir as posteriores actuacións, e que é preciso unha pantalla de impermeabilización baixo a preña". Saben que o terreo non serve, e estiveron ocultando información ao respecto.

Como está o ánimo da xente?

Hai a idea de que en Caldas ningún se mobiliza, pero foi reconfortante para a Coordinadora levar tanta xente a Santiago e a Pontevedra... Depois de tres anos e medio de loita, e ao comezaren as obras, pode que algúns xa se resinen (se non motivamos a xente logo cunde o desánimo...). Fica a unha ctitude xeral de indignación e cabreo, e moi má imaxen para FENOSA e a Xunta.

Tamén hai presentada unha querela por falsidade no estudo ambiental?

Nós pedimos o procesamento de tres persoas e o xuíz xa imputou a outras tres, chamou a declarar a Dositeo Rguez, a Carlos del Álamo e a Amancio Nantín (conselleiros), e tamén a Tomás Fdez Couto, a Asesora Xurídica da COTOP e a empresa que fixo o estudo de impacto ambiental. Xa se atoparon probas de que as tres empresas se puxeron dacordo para concursar, o que é delito (os escritos das tres empresas saíron da mesma máquina). Teñen que explicar como se pode facer un estudo de impacto ambiental, incluídos os estudos de campo, no prazo de dez días. Para Hernández de Rojas, o tema resolvíase cun fax no que decía: *onde di Puebla de Guzman debe decir Caldas de Reis...*

CONCELLOS GALEGOS TOMAN MEDIDAS PARA CONTROLAR A EXPANSIÓN DO EUCALIPTO

Entre as moitas ordenanzas dos concellos sobre regulación de plantacións forestais, a do Concello de Irixoa (Coruña) cun goberno do PP destaca por prohibir novas plantacións de eucalipto en solo de núcleo rural e de solo non urbanizábel comun. Esta medida complementábase coa obriga de recuperar, despois da primeira tala, para usos agrícolas e gandeiros aqueles terreos afectados pola prohibición nos que hai actualmente plantacións. Agardemos da conciencia veciñal a forza necesaria para obrigar á súa efectividade.

UNHA PESTE QUE AVANZA

Hoxe, dez anos despois da Iniciativa Lexislativa Popular para a conservación, millora e desenvolvemento do patrimonio forestal de Galiza, apoiada por máis de 30.000 galegos e galegas, a situación ten-se agravado. Á presión das Celulosas e dos monopólios da madeira súmanse agora o abandono de explotacións (promovido e subvencionado pola política Agraria da Unión Europea) e o consecuente despovoamento do mundo

rural. Nas terras así abandonadas, -sexan no monte ou na beira de ríos, regos e regatos; sexan hortas, pradeira ou labradío; mesmo en terras de concentración parcelaria ou en soutos e carballeiras-, prolifera agora o monocultivo do eucalipto acaparando auga, empobrecendo o solo, reducindo a biodiversidade, degradando a paisaxe, favorecendo lumes e/ou negándolles ás demais explotacións agrarias toda posibilidade de millorar nas súas expectativas de produción impedíndolles aumentar a súa base de terras. Hai zonas nas que a situación empeza a ser tan preocupante que, -ante a inoperancia das Consellerías de Agricultura e de Meio Ambiente-, son os mesmos concellos os que, dende a presión dos veciños, se están vendo obrigados a tomar iniciativas ao respecto tratando tímidamente de regular distancias a casas, lindes e camiños.

Ademais de aproveitar as posibilidades de regulación das ordenanzas municipais e a Lei do Solo de Galiza, compre unha nova política forestal que empece por respetar a vocación agropecuaria das terras e por facer compatíbeis os usos produtivo, ambiental e social dos nosos montes.

A Plataforma comarcal anti-vía rápida do Morrazo, integrada polos seguintes colectivos: Asociacións

OPOSICIÓN A VIA RÁPIDA DO MORRAZO

Culturais Kaos, Sementeira e Xiria; Asociacións Ecoloxistas ADENA, ADENCO, ADEPAN, ERVA, Luita Verde, Natura Céltica, O Carballal e O Modaco; Asociación de Veciños Río Bouzós, Xunta de Montes de Coiro e os Partidos Políticos: EG, EU e FPG, pronunciou-se contra o novo trazado proposto recentemente pola Consellería de Obras Públicas.

A Plataforma alega que un novo vial de alta capacidade non é solución para as comunicacións da comarca, ao dificultar a accesibilidade das poboacións afectadas e non eliminar os atascos que se producen nos días de praia.

Considera asimesmo que a construción do vial podería agravar o problema no fondo da península, pola chegada masiva de coches, e denuncia a falta de estudos serios dos problemas que ocasionaría e das posibles alternativas, como sería o potenciamento do transporte colectivo, especialmente o marítimo.

Asimesmo, denuncia diversas irregularidades en relación co estudo informativo. ADEGA tamén presentou alegacións de contido similar.

